EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2024.3.25.
COM(2024) 135 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

a készségekkel és képesítésekkel kapcsolatban nyújtott jobb szolgáltatások közös keretrendszeréről (Europass) és a 2241/2004/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. április 18-i (EU) 2018/646 európai parlamenti és tanácsi határozat végrehajtásáról és hatásáról

(az (EU) 2018/646 határozat 9. cikke szerint benyújtva)

{SWD(2024) 71 final}

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés 1
1.1. Az Europass és annak végrehajtása 1
1.2. Az értékelési módszertan áttekintése 2
2. Az értékelés fő megállapításai és következtetések 3
2.1. Eredményesség 3
2.2. Hatékonyság 5
2.3. Koherencia 6
2.4. Uniós hozzáadott érték és hatás 7
2.5. Relevancia 7
3. Levont tanulságok 8

1. BEVEZETÉS

Ez a jelentés a készségekkel és képesítésekkel kapcsolatban nyújtott jobb szolgáltatások közös keretrendszeréről (Europass) és a 2241/2004/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. április 18-i (EU) 2018/646 európai parlamenti és tanácsi határozat[1] Európai Bizottság általi értékelésének megállapításait mutatja be. A jelentést az a bizottsági szolgálati munkadokumentum kíséri, amely felméri, hogy az Europass mennyire eredményes, hatékony és koherens, milyen mértékben nyújt uniós hozzáadott értéket, és mennyire tekinthető továbbra is relevánsnak a jelenlegi és jövőbeli igények kielégítése szempontjából. Az értékelés emellett áttekintette az Europass felhasználásának elterjedtségét és az európai munkaerőpiacra, valamint a készségekkel és az egész életen át tartó tanulással kapcsolatos szakpolitikákra gyakorolt szélesebb körű hatását. Olyan szempontokat vizsgált, mint például a képesítések, készségek és kompetenciák átláthatóságának és összehasonlíthatóságának javulása, valamint a készségekkel és képesítésekkel kapcsolatos különféle eszközök következetessége. Az értékelés továbbá megvizsgálja, hogy az Europass milyen mértékben biztosít hozzáférést a munka- és tanulási lehetőségekkel és a munkaerőpiacon keresett készségekkel kapcsolatos információkhoz és útmutatáshoz. Az értékelés az Europass-határozat 2018-ban történt elfogadásától a 2022-ig tartó időszakot fedi le. Az új platform elindításának évére, a 2020-as évre, és az azt követő időszakra összpontosít. Az értékelés földrajzilag a 27 EU-tagállamra, az Európai Gazdasági Térségre (EGT), valamint az EU-val kötött megállapodásaik értelmében tagjelölt és potenciális tagjelölt országokra terjed ki.

1.1. Az Europass és annak végrehajtása

Az Europass a 2020. évi európai készségfejlesztési program[2] 12 intézkedésének egyike, amely program célja, hogy a továbbképzés és az átképzés támogatása érdekében segítse az egyéneket és a vállalkozásokat abban, hogy több és jobb készséget fejlesszenek ki. Ez hozzá fog járulni a társadalmilag igazságos zöld és digitális átállás megvalósításához. Az Europass platform emellett közvetlenül támogatja az európai oktatási térséget és Európa digitális évtizedét.

A 2018. évi határozat arra irányult, hogy az Europasst tovább tökéletesítsék, és a letölthető sablonokat biztosító portálból szolgáltatásalapú platformmá fejlesszék tovább. Ez a továbbfejlesztés figyelembe vette az Europass 2004-es indulása óta végbement technológiai fejlődést, és a munkaerőpiacon, az oktatási és képzési rendszerekben és a társadalom egészében bekövetkezett változásokat.

Az új Europass platformot a Bizottság 2020 júliusában indította el. Célja, hogy egy az Európai Unió egészére kiterjedő új online platformot biztosítson, amely különféle online eszközökhöz és szolgáltatásokhoz nyújt hozzáférést a felhasználók számára. Ezeket

[1] Lásd: az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/646 határozata (2018. április 18.) a készségekkel és képesítésekkel kapcsolatban nyújtott jobb szolgáltatások közös keretrendszeréről (Europass) és a 2241/2004/EK határozat hatályon kívül helyezéséről.
[2] Lásd: EUR-Lex – 52020DC0274 – HU – EUR-Lex (europa.eu).

készségeik, képesítéseik és tapasztalataik Európa-szerte egyértelmű és következetes kommunikálása és prezentálása céljára használhatják tanulók, munkavállalók, álláskeresők és önkéntesek. Az egyéb érdekelt felek közé tartoznak az oktatási és képzési szolgáltatók, pályaorientációs szakemberek, munkáltatók, állami foglalkoztatási szolgálatok, szociális partnerek, a fiatalok számára munkát biztosító szervezetek, ifjúsági szervezetek, önkéntes szervezetek és szakpolitikai döntéshozók.

Az új Europass számos meglévő uniós eszközt és szolgáltatást egyesítő „egyablakos ügyintézési pont", amely támogatja az információcserét és a készségek és képesítések közérthetőségét, ideértve a mobilitáshoz, a képzéshez és a foglalkoztathatósághoz szükséges készségeket és képesítéseket is.

Bár az Europass 2020. júliusi elindításakor számos eszközt, szolgáltatást és információt bevezettek és elérhetővé tettek a platformon, ezt követően további eszközökkel egészült ki, így például az európai digitális tanulási tanúsítvánnyal 2021 októberében, a digitális készségek önértékelési eszközével 2021 decemberében, az álláshelyekkel és készségekkel kapcsolatos tendenciákat bemutató eszközzel[3] 2023 júniusában.

A különböző eszközöket és szolgáltatásokat rendszeresen frissítik, és a mesterséges intelligenciát és az adatelemzést is kezdik egyre inkább használni arra, hogy a platformot még inkább a felhasználók igényeihez szabják, pl. személyre szabott, állás- és tanulási lehetőségekre szóló ajánlatok biztosításával. A cél a platform által a végfelhasználóknak nyújtott szolgáltatások javítása annak érdekében, hogy a profilok, készségek, képesítések és érdeklődési körök jobban megfeleltethetők legyenek az álláshelyeknek, a tanulási és önkéntességi lehetőségeknek stb.

A tagállamok az Europass-határozatban meghatározott feladatokat főként a nemzeti europass-központokon keresztül hajtják végre, amelyek már a 2018. évi Europass-határozat előtt is léteztek. A központokat nemzeti szinten jelölték ki, függetlenül működnek, és uniós támogatásokból társfinanszírozásban részesülnek. Az Europass révén támogatást nyújtanak a felhasználók számára, és előmozdítják a készségek és képesítések dokumentálását. Összességében hozzájárulnak az Europass működésének és népszerűsítésének támogatásához, a vele kapcsolatos nemzeti szintű tájékoztatáshoz, valamint a platformnak az egyéni felhasználókkal és igényeikkel való összekapcsolásához.

1.2. Az értékelési módszertan áttekintése

Az értékelést alátámasztó külső tanulmány részeként elsődleges és másodlagos adatokat ötvöző vegyes módszert[4] alkalmaztak[5]. Ez a következőket foglalta magában: a vonatkozó hivatalos dokumentumok és szakirodalom dokumentumalapú áttekintése, adatelemzés (az Europass platform felhasználói adatai, a Bizottság által szolgáltatott költségadatok, keresés a

[3] Az álláshelyekkel és készségekkel kapcsolatos tendenciákat bemutató eszközt a fejlesztési szakasz alatt „a készségekkel kapcsolatos információgyűjtési eszköz"-nek nevezték.
[4] Az adatgyűjtési eszközökre, az érdekelt felek érintett csoportjaira és a válaszadók számára vonatkozó további információkat a bizottsági szolgálati munkadokumentum 1.2. szakasza („A módszertan áttekintése") és V. melléklete („Összefoglaló jelentés") tartalmazza.
[5] Lásd: „Study supporting the Europass ex-post evaluation" (Tanulmány az Europass utólagos értékeléséről), Verian Group (korábban Kantar Public) (https://op.europa.eu/hu/web/general-publications).

Google-ben és közösségimédia-elemzés), az elsődleges kvantitatív adatok (három célzott felmérés az Europass-felhasználók és nem felhasználók, a munkáltatók, valamint az oktatási és képzési szolgáltatók körében) és az érdekelt felekkel folytatott mélyreható interjúkból nyert kvalitatív betekintések gyűjtése, a nem felhasználók célzott kvalitatív észrevételei, nyilvános konzultáció és véleményezési felhívás[6].

Ennek az értékelésnek a részeként egy beavatkozási logikát[7], valamint egy értékelési mátrixot dolgoztak ki. A mátrix az értékelési kritériumokat a beavatkozási logikához kapcsolta, és a fő elemeket használta fel a kutatási kérdések megfogalmazásához.

Az értékeléssel összefüggésben jelentkező kihívások egyike az Europass 2018 előtti keretrendszeréhez képest a 2018. évi keretrendszerben bekövetkezett strukturális változásokhoz kapcsolódik, amely keretrendszernek az alkalmazási köre sokkal szélesebb (és 2020-ban az új platform elindításához vezetett). Emiatt a keretek csupán részben összehasonlíthatók. A másik kihívást az alátámasztó tanulmány elkészítéséhez rendelkezésre álló adatok részletessége jelentette.

Az értékelés céljából a tagállamokkal rendszeresen konzultáltak az Europass tanácsadó csoport közreműködésével[8].

2. AZ ÉRTÉKELÉS FŐ MEGÁLLAPÍTÁSAI ÉS KÖVETKEZTETÉSEK

Ez a szakasz összefoglalja az értékelésnek az Europass-határozat hatásával és végrehajtásával kapcsolatos megállapításait és következtetéseit, összhangban a minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatásokban meghatározott következő öt kritériummal: eredményesség, hatékonyság, koherencia, uniós hozzáadott érték és relevancia.

2.1. Eredményesség

Az eredményesség tekintetében a felhasználók és az érdekelt felek nagyra becsülik az új Europass-platformot – mint olyan egyablakos ügyintézési pontot, amely egy ernyő alá hozza a készségekkel, képesítésekkel kapcsolatos és a munkavállalói mobilitási eszközöket. Egyes Europass-funkciók (a képesítésekre és a tanulási lehetőségekre vonatkozó információk) hiányosak, mivel a nemzeti hatóságok által szolgáltatandó adatok még mindig hiányoznak. A 2023 júniusában elindított, álláshelyekkel és készségekkel kapcsolatos tendenciákat bemutató eszköz várhatóan tovább erősíti majd a platform más kezdeményezésekkel és adatforrásokkal megvalósítandó integrációjának folyamatát.

A felhasználók és a nem felhasználók körében végzett felmérés azt mutatja, hogy különbségek vannak az Europass-eszközök és -szolgáltatások felhasználásának elterjedtsége

[6] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13323-Lifelong-learning-and-career-management-evaluation-of-Europass-since-2018/public-consultation_hu

[7] Lásd a bizottsági szolgálati munkadokumentum II. mellékletében található 10. ábrát (Az Europass értékelésének beavatkozási logikája).

[8] Az Europass tanácsadó csoport egy uniós szintű, érdekeltekből álló tanácsadó szerv. A csoportot a Bizottság az Europass-határozat végrehajtásának támogatása érdekében hozta létre.

terén. Az Europass önéletrajz és motivációs levél a legismertebb és leggyakrabban használt Europass-eszköz. Az Europass-felhasználók többsége (76 %) gyakran vagy néha használja az önéletrajzot és a motivációs levelet. Az Europass-eszközöket és -szolgáltatásokat általában hasznosnak tartják. A nyilvános konzultáció válaszadóinak többsége (legalább 80 %-a) hasznosnak vagy nagyon hasznosnak tartja az eszközöket és szolgáltatásokat, míg leginkább az Europass önéletrajzot értékelik nagyra (90 %). Más funkciókat, például jelentkezések benyújtását és nyomon követését, a kiegészítő sablonokat, a digitális készségek önértékelési eszközét és az európai digitális tanulási tanúsítványt kisebb mértékben használják (a megkérdezett Europass-felhasználók 37 %-a, 31 %-a, 28 %-a, illetve 28 %-a használta ezeket az eszközöket gyakran vagy néha). Meg kell jegyezni, hogy a különböző eszközök jellegüket tekintve eltérőek, és a célcsoportjaik kissé különböznek, ami magyarázatot adhat a felhasználók számában mutatkozó különbségekre. Ez arra utal, hogy tovább kell vizsgálni az alacsonyabb mértékű használat alapvető okait. Emellett azt sugallja, hogy a különböző Europass-eszközöket jobban integrálni kell egy továbbfejlesztett adatelemzési rendszerbe, hogy a felhasználók személyre szabottabb javaslatokat kapjanak az európai munkavállalási és tanulási lehetőségekről.

Az Europass olyan eszközöket, szolgáltatásokat és információkat biztosít, amelyek támogatják az egyének munkavállalói és tanulási célú mobilitását az EU-ban, és elősegítik a határokon átnyúló szabványosítást. Az eszközök és szolgáltatások lehetővé teszik a felhasználók számára, hogy személyes információkat jelenítsenek meg és készségeiket, képesítéseiket és tanulási eredményeiket szabványosított európai formátumban, akár 31 nyelven ismertessék és dokumentálják. A munkáltatók, valamint az oktatási és képzési szolgáltatók elsősorban az Europasst használják a mobilitás támogatására, valamint az ismeretek, készségek és kompetenciák szabványosított módon történő bemutatására. Emellett az uniós és nemzeti érdekelt felekkel készített interjúk azt mutatták, hogy ők az Europasst többnyire olyan platformnak tekintik, amely támogatja a munkavállalási és oktatási lehetőségekkel kapcsolatos mobilitást az EU-ban. Az uniós szintű interjúalanyok továbbá megállapították, hogy az Europass más európai szakpolitikák (pl. uniós mobilitási programok) végrehajtását is támogatja.

Az Europass hatékonyan mozdítja elő a készségek és képesítések tagállamok közötti átláthatóságának és elismerésének közös keretét. Ez több elemre támaszkodik: az európai képesítési keretrendszerrel való kapcsolat, a képesítésekre és a tanulási lehetőségekre vonatkozó információk közzététele (bár ez a terület még folyamatban van), a közös kiegészítő sablonok, valamint az európai digitális tanulási tanúsítvány.

Az Europass-szal kapcsolatos kommunikáció uniós és nemzeti szinten zajlik, a nemzeti europass-központok vezetésével. Ez a végfelhasználókkal és az érdekelt felekkel való sikeres együttműködést eredményezett. A platformadatok szerint az új platform elindítása után jelentősen nőtt a regisztrált felhasználók száma (2022 végéig a felhasználók több mint 4,5 millió profilt hoztak létre). 2023. január 31-ig az új platformot mintegy 32,4 millió egyedi

látogató[9] kereste fel, és több mint 261 millió alkalommal tekintették meg az oldalt 58,8 millió munkamenet során.

Az Europass ismertsége az egyes országokban eltérő. Egy 10 országban, a felhasználók és a nem felhasználók körében végzett felmérés alapján Portugáliában, Romániában és Horvátországban a legismertebb az Europass: a felmérés válaszadóinak 88 %-a, 79 %-a, illetve 77 %-a tudott az Europassról. Két olyan ország, ahol az Europass kevésbé ismert: Franciaország és Németország (24 %, illetve 19 %)[10]. A platform 2022. évi adatai és az uniós népességre vonatkozó Eurostat-statisztikák alapján a legtöbb Europass-felhasználó Olaszországban, Portugáliában és Romániában található (az összlétszámukat tekintve). Ezekben az országokban továbbá magasabb az Europass-profiloknak a teljes népességhez viszonyított aránya is. Portugália, Románia és Olaszország esetében a profilok országonkénti százalékos aránya (a teljes népességen belül) 4,5 %, 1,9 %, illetve 1,8 %. Máltán, Horvátországban, Szlovéniában és Lettországban is viszonylag magas a profilok százalékos aránya (a teljes népességen belül). Dániában, Svédországban, Németországban, Hollandiában, Lengyelországban, Franciaországban és Írországban viszonylag alacsonyabb az Europass-felhasználók százalékos aránya (a teljes népességen belül)[11]. Mind a Bizottság, mind pedig az érintett országok nemzeti europass-központjai több intézkedést hozhatnának az Europass népszerűsítésére azokban az országokban, ahol az ismert és kevésbé használják.

A legtöbb Europass-felhasználó 35 év alatti és jól képzett. Az Europass a pályakezdő fiatalok számára nagy vonzerővel bír, ami egy olyan különleges erősség, amelyre építeni kell. A felhasználók körében a nők kissé alulreprezentáltak. A felhasználók többsége rendelkezik valamilyen szintű munkatapasztalattal. A profilnyelveket illetően az angolt használják a legtöbben, amelyet az olasz, a portugál és a román nyelv követ. A többi nyelv kevésbé képviseleti magát.

Elindítása óta történtek előrelépések a platform akadálymentesítése terén. Mindazonáltal még mindig van néhány, a társadalom különböző csoportjait, többek között az alacsonyabb szintű digitális készségekkel rendelkezőket, az időskorúakat és a fogyatékossággal élő személyeket érintő probléma. A digitális kompetenciák hiányát tekintik a hozzáférhetőség fő akadályának.

A nyilvános konzultációban részt vevők kétharmada vélte úgy, hogy a platform könnyen használható. A válaszadók ugyanakkor az Europass bonyolultságával kapcsolatos problémákat is felvettettek, amelyek miatt véleményük szerint a platform kevésbé felhasználóbarát és kevésbé intuitív.

2.2. Hatékonyság

Ami az Europass fejlesztésére és végrehajtására elkülönített költségvetést illeti, az új felhasználók számának a platform 2020. júliusi elindítása óta bekövetkezett jelentős

[9] Egyedi látogató az, aki egy adott IP-címről látogatja meg a platformot. Ezeket a látogatókat csak egyszer veszik figyelembe a számuk megállapításakor, még akkor is, ha különböző profilokon keresztül látogatnak el a platformra.

[10] Egy 10 országban, a felhasználók és a nem felhasználók körében végzett felmérés alapján: Németország, Spanyolország, Görögország, Franciaország, Horvátország, Olaszország, Portugália, Lengyelország, Románia és Svédország.

[11] Az Europass-profilok tagállamonkénti, a teljes népességhez viszonyított százalékos arányának teljes áttekintését lásd a bizottsági szolgálati munkadokumentum VII. mellékletében.

növekedése (2020 júliusa és 2022 decembere között havonta átlagosan 150 000 profilt hoztak létre), valamint a költségeknek a platform kiforrottságához és az eszközök többségének befejezéséhez kapcsolódó, a következő években várható stabilitása hozzá fog járulni az egy Europass-profilra eső költség csökkenéséhez (az egy további Europass-profilra eső költség 2022-ben 1,22 EUR volt). A platform költséghatékonysága 2021 és 2022 között javult, és ez a javulás várhatóan folytatódni fog, mivel a digitális platformoknak általában alacsony a további felhasználókra eső határköltsége.

Az irányítás 2018 óta hatékonyabb, mint előtte volt, ami a szilárdabb több szintű struktúrának és annak köszönhető, hogy a felelősségeket és a feladatokat szélesebb körben osszák meg a Bizottság és a tagállamok között, valamint több uniós és nemzeti szintű szervezet között. Az érdekelt felek és a nemzeti europass-központok jelezték, hogy több erőforrásra van szükség, mivel további feladatot kell ellátni, és az új platform az előzőnél több eszközt és szolgáltatást biztosít. Az a tény, hogy a platform 2020. júliusi elindítása előtti költségvetéshez hasonló költségvetéssel[12] további feladatokat látnak el, a költséghatékonyság javulásáról tanúskodik.

Az érdekelt felek elismerik, hogy az érintettek sok munkát fektettek az Europass felhasználóbarát jellegének javításába és a technikai problémák kezelésébe. Ez magában foglalja a végfelhasználók által 2022 második felében és 2023 első felében bejelentett hibák jelentős csökkentését. Az érdekelt felek úgy vélik, hogy az új eszközök továbbfejlesztése helyett nagyobb hangsúlyt kell fektetni a platform technikai problémáinak megoldására. Ez elősegítené, hogy a platform működőképesebbé, láthatóbbá és könnyen használhatóvá váljon.

2.3. Koherencia

Az Europass összhangban áll a tágabb szakpolitikai kontextussal. Az Europass platform közvetlenül támogatja az európai készségfejlesztési programot, az európai oktatási térséget és Európa digitális évtizedét. Az európai készségfejlesztési program számos kezdeményezése az Europassra támaszkodik az uniós szintű gyakorlati végrehajtás során, például a készségekkel kapcsolatos információgyűjtésre. Az Europass emellett hozzájárul az európai oktatási térség prioritásaihoz, amelyek a mindenki számára elérhető oktatás és képzés tekintetében a minőség, méltányosság, integráció és sikeresség javítása, valamint az egész életen át tartó tanulás és mobilitás lehetővé tétele mindenki számára. Végezetül, az Europass öt dokumentumsablonból álló platformból egyablakos digitális megoldássá való továbbfejlesztése közvetlenül igazodik Európa digitális évtizedéhez.

Az Europass szorosan kapcsolódik az európai képesítési keretrendszerhez, mivel a keretrendszerre és eszközökre vonatkozó információkat (összehasonlító eszköz, a nemzeti képesítési nyilvántartások összekapcsolása) integrálják az Europassba. Az Europass összhangban áll az Ursula von der Leyen vezette Bizottság által elfogadott következő prioritásokkal is: „a digitális korra felkészült Európa” és „emberközpontú gazdaság”. Emellett az Europass erős szinergiákkal és technikai interoperabilitással rendelkezik a foglalkoztatás, az oktatás, a képzés és a pályaorientáció terén alkalmazott uniós eszközökkel és kezdeményezésekkel, például az EURES-szel, a foglalkozások és készségek európai osztályozási rendszerével (ESCO), az Erasmus+ programmal és az EQAR-ral (európai

[12] A Bizottság összességében mintegy 6 millió EUR-t nyújtott a nemzeti europass-központok részére a platform 2020. júliusi elindítása előtti és utáni időszakra (azaz a 2018–2020-as és a 2021–2023-as időszakra).

felsőoktatási minőségbiztosítási nyilvántartás). Ezzel összefüggésben több szinergiát lehetne kialakítani az Europass, valamint a hasonló eszközöket és szolgáltatásokat (például a készségekkel kapcsolatos információgyűjtés, pályaorientációs tájékoztatás, oktatási és képzési információk, valamint munkaerőpiaci információk) nyújtó uniós és nemzeti platformok között. Az EURES-szel – az Európai Munkaügyi Hatósággal (ELA) együttműködésben – kialakítandó további szinergiák közé tartozhat az egységes önéletrajz- és profilkészítő, a vizuális identitások összehangolása külön márkaépítés fenntartása mellett, a két platform közötti navigálás javítása és annak biztosítása, hogy a két platform szolgáltatásai kiegészítsék egymást.

2.4. Uniós hozzáadott érték és hatás

Az Europass egyedi, többnyelvű és szabványosított, ingyenes eszközök és szolgáltatások révén biztosít hozzáadott értéket, valamint hozzáférést az álláslehetőségekre, tanulási lehetőségekre és képesítésekre vonatkozó információkhoz. A szabványosított eszközök segítik a munkáltatókat, valamint az oktatási és képzési szolgáltatókat az uniós tagállamokban és más Europass-országokban, hogy jobban megérthessék és összehasonlíthassák a pályázók tanulmányi és szakmai hátterét, és készségeiket megfeleltethessék a munkaköri követelményeknek.

Ennek eredményeként az Europass támogatja a jelöltek határokon átnyúló tanulási és munkaerő-mobilitását, és ezáltal hozzájárul a munkaerő- és szakemberhiány kezeléséhez az EU-ban. Az Europass szabványosított eszközei és szolgáltatásai emellett segítenek egyenlő esélyeket teremteni az álláskeresők körében. A kvalitatív észrevételeket tett résztvevők szerint ez különösen igaz az oktatásból és képzésből a munkaerőpiacra átkerülő fiatalokra.

Az Europasst jelenleg számos európai országban (pl. Portugáliában, Romániában és Olaszországban) a közszektorbeli pályázatok standard részeként használják. Az Europass ugyanakkor alapvető szerepet játszhat az eszközöknek és a szolgáltatásoknak az azonos országon belüli szabványosításában, amennyiben a munkaerőpiaci politikák az egyes régiókban eltérnek. Az Europass emellett piaci hiányosságokat pótol, amennyiben nem állnak rendelkezésre egyenértékű nemzeti alternatívák.

Az Europass magánszektorbeli használatát illetően a felmérésre választ adó munkáltatók 66 %-a tud az Europassról, és 44 %-uk használja is azt. A szabványosítás a készségeket illetően nagyobb fokú következetességet és összehasonlíthatóságot teremt az európai országok körében. Az Europass felhasználása elterjedésének előmozdítása elősegítheti, hogy az ne csupán a közigazgatások számára, hanem az uniós kezdeményezések, mobilitási programok és különféle munkaerőpiaci és oktatási és képzési intézmények számára is általánossá váljon.

A nyilvános konzultáció résztvevőinek a többsége (77 %) szerint az Europass fő előnye az, hogy ingyenes szolgáltatásokat nyújt, és ezt a szabványosított sablonok, majd a platform több nyelven elérhető funkciói (66 %, illetve 65 %) követik a sorban.

2.5. Relevancia

Az Europass valószínűleg továbbra is releváns marad, mivel szükséges európai összefüggésben közérthetővé tenni az emberek képesítéseit és készségeit, valamint tekintettel arra, hogy fontos előmozdítani a munkavállalói mobilitást az Európai Unióban, valamint a

digitalizáció terén a fejlődést. E tekintetben fontos lenne továbbfejleszteni az Europass adatelemzési rendszerét. Ezáltal lehetővé válna, hogy a platform különböző eszközeiből származó, a felhasználói interakciókhoz kapcsolódó adatokat felhasználják az európai munkavállalási és tanulási lehetőségekre irányuló javaslatok személyre szabásához.

Az álláslehetőségekkel kapcsolatos tájékoztatást és útmutatást az EURES álláskeresési eszközének segítségével, és az Europassra és az EURES-re vonatkozó országpecifikus tájékoztatással biztosítják. Az Europass eszközök vonzerejét és relevanciáját tovább növelhetné, ha több szektor- vagy ágazatspecifikus információ állna rendelkezésre.

Az egész életen át tartó tanulással és a tanulási célú transznacionális mobilitással kapcsolatos információk tekintetében az Europass a tagállamoktól és az Europass-országoktól függ a képesítésekkel és tanulási lehetőségekkel kapcsolatos tájékoztatást illetően.

Az álláslehetőségekre és a tanulási lehetőségekre vonatkozó információkat különösen relevánsnak tartják a pályakezdő fiatalok, valamint a nem uniós országokból (Európai Gazdasági Térség, tagjelölt és potenciális tagjelölt országok) származók[13].

Személyre szabottabb útmutatással tovább lehetne növelni az Europass eszközök relevanciáját. Az álláslehetőségekre vonatkozó személyre szabott ajánlások szintén segíthetnek a készség- és munkaerőhiány kezelésében. Ennek megvalósulása több nemzeti információ rendelkezésre bocsátását igényelné a pályaorientációval kapcsolatban, amely információkat be lehetne építeni az Europassba annak felhasználói számára.

Számos korábban különálló, a készségekkel, képesítésekkel kapcsolatos és munkavállalói mobilitási eszköz beépítése, valamint az új eszközök bevezetése (pl. a digitális készségek önértékelési eszköze) segített az e területen jellemző szétaprózodottság csökkentésében. Az érdekelt felek további interoperabilitásra törekednek más uniós eszközökkel és kezdeményezésekkel. Ugyanakkor biztosítani kell az egyensúlyt a platform összetettsége és felhasználóbarát jellege között, hogy elkerülhető legyen a platform túlterhelése olyan különböző eszközökkel, amelyek az érdekelt feleket, nem pedig a végfelhasználókat célozzák meg.

Az Europass hozzájárul az átláthatósághoz, a készségek és képesítések egységes értelmezéséhez, valamint az összehasonlíthatósághoz. Ebben az összefüggésben a felhasználók és az érdekelt felek úgy vélik, hogy az európai digitális tanulási tanúsítvány (EDC) rendkívül releváns, mivel az uniós szabványok biztosítják az interoperabilitást és kivédik a szétaprózodottság kialakulását egy még fejlesztés alatt álló területen.

3. LEVONT TANULSÁGOK

Az Europass támogatja **a készségek európai évének** arra irányuló célkitűzését, hogy megerősítse **a készségek relevanciáját**, valamint hogy az emberek törekvéseit, szükségleteit

[13] A felhasználók és nem felhasználók körében végzett felmérés Bosznia-Hercegovinából, Észak-Macedóniából, Grúziából, Montenegróból, Norvégiából, Szerbiából és Ukrajnából származó válaszadói.

és készségeit megfeleltesse a munkaerőpiaci igényeknek és lehetőségeknek. A felhasználók és az érdekelt felek nagyon fontosnak vélték a munkaerőpiac által támasztott készségigényekkel kapcsolatos tájékoztatást és útmutatást. Az Europass továbbá olyan eszközöket biztosít, amelyek segítik a felhasználókat abban, hogy átgondolják készségeiket és érdekeiket.

Az Europass már jelenleg is kapcsolódik több uniós kezdeményezéshez, például az EURES-hez, az ESCO-hoz, az európai képesítési keretrendszerhez és az európai tanulási modellhez. Ezenkívül tovább lehetne vizsgálni az Europass más releváns uniós és nemzeti portálokkal, többek között a nemzeti orientációs szoltálatokkal való **interoperabilitását** és azokkal fennálló **szinergiáit**.

Az Europass releváns az **álláskeresés** szempontjából, és azáltal, hogy hozzáférést biztosít az EURES álláskeresési eszközéhez, kielégíti az álláslehetőségekkel kapcsolatos tájékoztatás és útmutatás iránti igényt. Az Europass és az EURES közötti erősebb szinergiák mindkét platform hatását erősíthetik, és valamennyi felhasználó számára előnyösek lehetnek.

A tagállamoknak és az Europass-országoknak további erőfeszítéseket kell tenniük **a képesítési és tanulási lehetőségek adatbázisainak és nyilvántartásainak** fejlesztése terén. Ezek a képesítések online nyilvántartási rendszerén (Qualifications Dataset Register) keresztül kapcsolódnának az Europass-platformhoz, így az információk rendelkezésre állnának az Europass felhasználói számára.

Ha az Europasst több érdekelt fél fogadná el **az EU-ban a tanulás és az álláshelyek tekintetében általános profileszközként**, valamint **az uniós kezdeményezések és mobilitási programok** összefüggésében, azáltal biztosítani lehetne, hogy több végfelhasználó használja az eszközöket és a szolgáltatásokat, ami méretgazdaságosságot eredményezne. Ezáltal tovább erősödne az Europass relevanciája és hatása is. Emellett tovább lehetne vizsgálni az Europass magánszektorban való felhasználásának elterjedtségét. Ami a földrajzi lefedettséget illeti, az Europass promóciós tevékenységei összpontosíthatnának azokra az országokra, ahol az Europass ismert, mégis kevésbé használják. Bár az Europass vonzó a fiatalok számára, ami egy olyan különleges erősség, amelyre építeni lehet, a promóciós tevékenységek a 35 év felettiekre is összpontosíthatnának.

Egyensúlyt kell teremteni az új uniós kezdeményezéseknek az Europassba történő további integrálása (amely nagyobb fokú **összetettséget** eredményez) és a platform felhasználóbarát jellege között.

Ahhoz, hogy az Europass teljes mértékben ki tudja aknázni az életpálya-menedzsment és az egész életen át tartó tanulás platformjaként benne rejlő lehetőségeket, **javítani lehetne a pályaorientációval, az érvényesítési lehetőségekkel és a képesítések elismerésével** kapcsolatos információkat, mivel a platformon jelenleg rendelkezésre álló információk továbbra is általánosak. Ehhez különösen a nemzeti szolgálatokkal és intézményekkel való szorosabb kapcsolatokra lenne szükség.

Az Europassnak az ismeretek, készségek és kompetenciák szabványosított módon történő bemutatására szolgáló megoldásként történő használata különösen hatékonynak bizonyul **az EU-n belüli munkavállalói és tanulási célú mobilitás** összefüggésében.

Egyértelmű igény mutatkozik az **az EDC-infrastruktúra** befejezése, és **az európai digitális tanulási tanúsítványra vonatkozó szabványok** kiaknázása iránt, amelyek révén támogatni lehet a tagállamokat a tanúsítványokat érintő digitális átállásukban, valamint uniós szinten biztosítani lehet az interoperabilitást a nemzeti hitelesítési platformok között.

Az Europassban tovább lehetne fejleszteni az **adatelemzés** és a **mesterséges intelligencia** használatát. Az álláslehetőségekre vonatkozó személyre szabott ajánlások hozzájárulhatnak a készség- és munkaerőhiány kezeléséhez.

Az Europass-platform felhasználóbarát jellegének javítása érdekében fontos, hogy az új eszközök kifejlesztése előtt prioritásként kezeljük a **technikai problémák megoldását**. Ezáltal a platform működőképesebbé, láthatóbbá és könnyebben használhatóvá válna.

Az Europass jövőbeli fejlesztéseit a **„beépített akadálymentesség" megközelítéssel** lehetne megvalósítani annak biztosítása érdekében, hogy a platform a lehető legtöbb ember számára hozzáférhető legyen, ideértve az alacsonyabb szintű digitális készségekkel rendelkezőket, az időseket, a tartósan munkanélkülieket és a fogyatékossággal élő személyeket is. Ezen elvek megvalósításával az Europass hozzájárulhat az inkluzivitás és az esélyegyenlőség előmozdításához.

Az Europass hatásának és használatának mérésére **adatfigyelési tervet** lehetne kidolgozni és alkalmazni, továbbá rendszeres **felhasználói elégedettségi felméréseket** lehetne végezni.

Ez az értékelés lehetővé teszi, hogy az erőfeszítéseket a levont tanulságokból eredő fejlesztések végrehajtására összpontosítsák. Néhány fejlesztés már folyamatban van. Ezek és a jövőbeli fejlesztések további erőfeszítéseket és elkötelezettséget igényelnek mind uniós, mind nemzeti szinten.